

Zdramimo se!

Ta teden so potekali trije meseci od podpis londonskega sporazuma, s katerim je bil prisiljen Italij v evropsko pravno večje delo A z okrog 9000 Slovencev, zaščito katerih so bile v Spomenici in proukah, zlasti v Possebnem statusu, sprejete številne določbe. Predsednik vlade Scelba je v svojem govoru od 4. novembra v Trstu ne samo v celoti potrdil sprejeto obveznost, marveč je zagotovil, da bodo tržaški Slovenci dobili še več, kot določa londonski sporazum.

Upravičeno so bila trije priključeni vseh Slovencev, da bodo v kratkem deželni najvišji manjšinski pravici, ki vsaj deloma nadomestijo izpolnjenosti enakopravnosti, ki nam jo je zagotovil Stalni statut mirovne pogodbe z Jugoslavijo. Toda do danes je treba, žal, ugotoviti, da o vseh zapisanih in ustno objavljenih pravicah še ni ne duha ne sluha. Ne vlada v Rimu, ne italjske oblasti z vladnim komisarjem na čelu niso ukrenile še ničesar za izvedbo določb londonskega statuta in drugih listin. V. Palamara je do danes ni sprejel delegacije slovenskih svetovalec, ki oba dva meseca dni na to. Niso bili imenovani še slovenski predstavniki v pokrajinski organe oblasti, niso bili še postavljeni slovenski funkcionari v razne urade, nihče se ne zmeči za imenovanje slovenskih uslužbovcev v javne urade in ustanove, ne za tovrstne in ustvarjalne, ki so potrebni v večini uradov. Našim kulturnim, prostovolnim in drugim organizacijam niso bili še dodeljeni posebni krediti; vrata narodnega doma pri Sv. Ivanu so za Slovence še vedno zaprta, ne se še ni sliši o zidavi narodnega doma v ulici Petrola.

Vse je ostalo pri starem. Slovenci smo obaržali kvečemu, da o pravice, ki smo jih že imeli, dočim nismo dobili, od kar smo prišli pod italijansko upravo, niti ene nove. Se več, kakor se tako obziren poskus, da se začne v življenju uveljavljati zagotovljene pravice, je bil natečaj na najvišji ravni odprave s strani predstavnikov oblasti, kot je to primer znanca Bartolija, ki je onemogočil govoriti slovenskim svetovalec v tržaškem mestnem svetu v našem jeziku. Na drugi strani pa vidimo, da se ne nadležno nadajajo, da politika razočaranja, kot je umetno preminjanje narodnostnega načrta slovenskih vasi, priključitev slovenske starše, najpogostejše otroke v italijanske šole itd.

Najhuje pa je pri vsem tem, da se tudi mi sami ne gremo, kot bi bilo treba v takem položaju. Začetno navdušenje in optimizem raznih skupin sta ob prvih zaprekah in težavah splahnela ter ju je nadomestilo mrtvo. Titovci se ne gneajo, Agnelietti in njegovi so ukinili, iz obeh katoliških struj ni nobenega znaka življenja, neodvisni so se pogrezli v grobni molk.

V vsem tem času nismo bili v stanju niti sporazumeti se glede ustvaritve skupnega organizma, ki naj bi predstavljali vse Slovence in zastopal naše koristi pri oblasteh. Odbor klanov in svetovalec, ki je bil sprejemljiv, čeprav ne edino zvečelna oblika, ni bil priznan po titovcih, ki so s svoje strani ustanovili svojo gospodarsko-kulturno zvezo. Ta more, kajpak, še tem manj zastopati vse Slovence, ker predstavlja samo eno strujo, ki so vse ostale porile. Titovci tega nečisto priznati kljub vse odvisnosti. Ne vedo, kako bi reagirali, če bi na pr. naša Partija skupno z vsemi svojimi političnimi, kulturnimi, gospodarskimi, športnimi organizacijami utvarila skupno zvezo, ki bi bila vsaj deloma upravičena govoriti v imenu Slovencev, ker bi vsaj predstavljala večino našega življenja. Tega nismo in ne bomo nikdar napravili, ker ne bi bilo pošteno do vseh ostalih Slovencev, ki drugače mislijo in ki imajo drugačne zahteve kot mi. Tega bi se morali zavedati še predvsem titovci, pa tudi jugoslovanski voditelji, ki so moralno odgovorni za obstoj in razvoj slovenskega ljudstva za Tržaškem.

Dovolj je bilo splošnega neznanja in oklevanja. Čas je, da se gneamo, če nečemo, da ne bomo opeharjeni še za to, kar nam zagotavlja Posebni statut in ostale listine londonskega sporazuma. Začnimo torej zopet gibanje, če hočemo doseči svoje pravice in uspešno braniti koristi našega življenja. Proizvimo svojo, doslej malhudo borbo z novimi pobudami, s katerimi bi lahko prišli iz mrtvila in našli od vseh sprejemljivo osnovo enotne borbe za pridobitev zagotovljenih pravic. Vsi Slovenci, zlasti pa še vse skupine, so pozvani, da prispevajo v ta namen.

Kot pobudniki v tej akciji smatramo za svojo dolžnost, da damo prvi predlog, ki je brez dvoma sprejemljiv za vse, posebno še, ker nikogar v ničemer ne obvezuje. Mi predlagamo, naj se skliče zborovanje — nekak tabor vseh Slovencev — na katerega naj bi prišli predstavniki vseh slovenskih (ali mešanih) organizacij, političnih, gospodarskih, sindikalnih, strokovnih, kulturnih, športnih in drugih (seveda je dejansko obstoječ); dostop pa bi eventualno imeli tudi vsi drugi Slovenci, zlasti neorganizirani, kjer bi tudi lahko dobili besedo. Na tem zborovanju naj bi vsakdo svobodno iznesel svoje misli, in predloge, kako doseči akcijo enotnosti, ustvariti skupno predstavnostno za delo skupnega cilja. Zaključki zborovanja bi bili, kajpak, popolnoma neobvezni za vse, dokler jih ne bi takrat ali pa naknadno vse skupine obvezno sprejele.

Ta naš predlog dajemo v premislu vsem skupinam ter priključimo, da se bodo o njem čimprej izjavile v svojih listih ali na druge načine. Obenem pričakujemo tudi dopolnilnih ali novih predlogov, s katerimi bi bilo mogoče lažje doseči naš skupni cilj.

DOBA TRGOVINSKIH SPORAZUMOV V JUGOSLAVIJI

Z.S.S.R. IN JUGOSLAVIJA BOSTA izmenjali letno za 13 milijard blaga

Dijalas in Dedijer pod obtožbo, a še vedno na svobodi

V sredo je bil po pogajanjih, ki so se začeli 12. decembra, v Moskvi dosežen in podpisan enoletni trgovinski in plačilni sporazum med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. Za ZSSR je podpisal minister za zunanjo trgovino Kabanov, za Jugoslavijo pa vodja delegacije, Hinko Todorović.

Sporazum predvideva izmenjavo blaga v vrednosti 20 milijard dolarjev (okrog 13 milijard lir). Sovjetska zveza bo izvažala v Jugoslavijo bomba, surovno nafto, bencin, toplotni papir in nekatere druge artikule. Jugoslavija pa bo izvažala v ZSSR meso in mesne konzerve, tobak, konjopivo, sago in razne tkanine.

Sredi januarja pričakujejo v Beogradu prihod češkoslovaške delegacije, ki bo začela pogajanja z jugoslovanskimi predstavniki za sklenitev trgovinskega in plačilnega sporazuma. Se v tem mesecu se bodo najbrž začela podobna trgovska pogajanja med Jugoslavijo na eni ter ljudskimi republikami Poljsko, Romunijo in Bolgarijo na drugi strani. Urečeno pa so že v teku pogajanja med Madžarsko in Jugoslavijo, ki bodo verjetno v kratkem uspešno zaključena.

Na dan podpisa soveško-jugoslovanske trgovinske pogodbe so se v Beogradu začela pogajanja med Jugoslavijo in ZDA, po katerih bo Amerika dobivala Jugoslavijo nadaljnji 425.000 ton pšenice ter za 10 milijonov dolarjev bombaža. Kupno ceno za pšeno bo Jugoslavija plačala z gradnje nekaterih svojih strajarskih cest, ki posebno zanimajo Američane; bombaž pa bo plačala, kadar bo imela na razpolago potrebna sredstva.

Okrogno sidišče v Beogradu je na predlog državnega tožila uvedlo formalno preiskavo proti Dijalas in Dedijer, ki sta bila obtožena klevečarstva in sovražne propagande proti državi. Obsta ta bila je zaslusila po preiskovalnem sodniku, vendar se nahajata na svobodi. To zadnje okolnost tolmadžijo v Jugoslaviji.

Kljub terorju kolonialistov ne poneha upor v Maroku in Alžiru

RABAT — V Maroku so francoski kolonialisti v torek ustrelili šest na smrt obsojenih maroških domoljubov. Kljub krvavemu terorju pa nadaljujejo domoljubi s svojo borbo proti francoskim okupatorjem in njihovim kolaboracionistom. Tako so se zadnji dni vrstili v Casablanci številni napadi, pri katerih je bil ubit en Evropejec in ranjeni dve drugi osebi.

Tudi v Alžiru se borbe nadaljujejo in vse oborožene čete ne pomagajo osvojevanju francoskim vsiljivcem. V zadnjih spopadih so bili ubiti en Francoz in trije Alžirci.

Nova preiskava o umoru Drummondovih

PARIZ — Stari Gaston Dominici, ki je bil svojčas obsojen na smrt pod gljotino zaradi umora angleškega znanstvenika Drummondov in njegove družine, je s svojimi naknadnimi priznanji dosegel, da je pravosodni minister odredil ponovno preiskavo. Vse kaže, da je stari Gaston obtožil kot izvršilec umora svoja dva sina Clovisa in Gustava ter nečaka Rogera Perrina.

Razvoj televizije v SZ

MOSKVA — Moskovska radijska postaja je sporočila, da je bilo v letu 1954 izdelanih 325 tisoč televizijskih sprejemnikov. V letu 1955 je predvidena izdelava nadaljnjih 700 tisoč aparatov. Doslej imajo televizijske oddaje postaje v Kijevu, Leningradu, Rigi, Harkovu, Kalininu in Moskvi.

POMEMBNE IZJAVE TOV. MALENKOVA AMERIŠKI TELEVIZIJI

Sovjetska zveza želi zagotoviti trajne in trdne mirne odnose z ZDA

Za odpravo napetosti med ZSSR in Ameriko je treba končati s politiko obnove nemškega militarizma, ustaviti oborožitevno tekmo in prenehati z obleganjem mirnih držav z vojaškimi bazami

Na dan Novega leta je predsednik ministrskega sveta ZSSR tov. Georgij Malenkov podal nekoliko odgovorov na vprašanja ravnatelja televizijskega urada v Washingtonu g. Charlesa Edwarda Shutta. Objavljamo v celoti ves pogovor, ki je vzbudil veliko pozornost in odobravanje po vsem svetu.

Vprašanje: Kateri je najboljši način, da se ohrani mir med našima dvema državama?

Odgovor: Da se ohrani mir med ZSSR in ZDA, je predvsem potrebna iskrena želja obeh dežel po miru in njuna težnja, da v medsebojnih odnosih ravnata na podlagi možnosti in potrebe mirnega sožitja ter upoštevanja medsebojnih zakonitih interesov.

Kar se tiče Sovjetske zveze, je na podlagi omenjenih predpostavk pripravljena še nadalje storiti vse mogoče, da zagotovi trajne in stalne mirne odnose med ZSSR in ZDA ter odstrani obstoječa sporna vprašanja, seveda le, če tudi ZDA nokažejo enako pripravljenost.

Vprašanje: Kateri je, po vašem, glavni razlog napetosti med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami?

Odgovor: Glavni razlog napetosti v odnosih med ZSSR in Združenimi državami obstaja v liniji, ki sledijo nekateri revanšistične armade ZAHodne Nemčije, v oboroževalni tekmi in ustvarjanju mreže ameriških vojaških oporišč okrog Sovjetske zveze in ostalih miroljubnih dežel, ki se ne morejo drugače tolačiti, kot da so to pripravile za novo vojno. Splošno znano je, da se v sedanjih časih, po krivdi zahodnih vevileš, ki so sklenile londonske in pariške sporazume, ograževanje miru povečuje in nevarnost vojne narašča.

Da se odstrani napetost v odnosih med ZSSR in Združenimi državami, da se ustvari trajna podlaga plodnemu razvoju miroljubnega sodelovanja med našima deželama, je potrebno napraviti konec politiki, ki stremi za obnavljanjem nemškega militarizma, ki je prizadel človeštvo toliko zla; potrebno je ustaviti oboroževalno tekmo in napraviti varujočega sporazuma.

Ostale države se ne bi smele manj kot Sovjetska zveza zanimati za prepoved atomskega orožja in odstranitev nevarnosti atomske vojne.

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

varujočega sporazuma. Ostale države se ne bi smele manj kot Sovjetska zveza zanimati za prepoved atomskega orožja in odstranitev nevarnosti atomske vojne.

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

konec politiki oboroževanja miroljubnih dežel z vojaškimi oporišči.

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je, da se konfe-

Vprašanje: Ali bi pozdravili diplomatska pogajanja, ki bi privedla do konference ministrskih predsednikov Francije, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Združenih držav?

Odgovor: Pri tem argumentu bi hotel kot prvo izjaviti, da se je v zadnjih časih s strani Združenih držav, Velike Britanije in Francije storilo vse, da se izključi možnost priti do pozitivne rešitve vprašanja sklenitve konference voditeljev štirih vevileš. Znano je, da imajo zahodne vevileše namen z ločenimi sredstvi rešiti važna mednarodna vprašanja in predvsem vprašanje Nemčije. Ali ni jasno, da je nemogoče voditi takšno politiko in istočasno vključiti v narodnih ljudeh glede konference štirih vevileš? Dejstvo je

GOVORI IN SKLEPI II. KONGRESA SOVJETSKIH PISATELJEV

Sovjetsko slovstvo je mnogo doprineslo k utrditvi miru in mirni graditvi v ZSSR

Izvajanja Surkova, Tihonova, Ehrenburga in drugih - Pozdrav predstavnika jugoslovanskih pisateljev - Velike naklade domačih in tujih del v ZSSR - Zaključna resolucija

28. decembra se je v kremenjski veliki palači v Moskvi po dvajsetletnem bogatem in plodnem zasledu zaključil drugi Vsesvjetski kongres sovjetskih pisateljev. Poleg pisateljev narodov SZ so prisostvovali kongresu tudi pisatelji drugih narodov. Iz SZ je bilo prisotnih 738 pisateljev-delegatov. Glavno poročilo je podal tajnik pisateljske zveze Aleksej Surkov, iz katerega posnemamo nekaj podatkov.

Stevilo včlanjenih pisateljev je po prvem kongresu naraslo od 1500 v leto 1934 na 3895 v leto 1934. Priključili so se v tem času pisatelji Letonske, Litvanske, Estonske, Besarabske, Moldavske, Bukovinske, Podkarpatske Rusije, Ukrajinske, Bele Rusije itd.

V letu 1934 — omenja tov. Surkov — je bilo v SZ natisnjenih 1832 ruskih literarnih del v celotni nakladi 32.943.000 izvodov, a v letu 1933 je 2733 del v skupni nakladi 159 milijonov 301.000 izvodov.

V letu 1934 je bilo natisnjenih 1233 del drugih bratskih narodov v SZ s skupno naklado 7.192.000, medtem ko je bilo v 1933 natisnjenih 1552 del v 38.326.000 izvodih.

Nadalje so v letu 1934 natisnili dela 348 tujih avtorjev v skupni nakladi 4.797.000, a v 1933 delo 420 avtorjev v nakladi 24.480.000.

Izredno veliko naklado dosegajo dela domačih klasikov. Največ je dosegel Gorki in sicer 80 milijonov, potem Puškin 70, Tolstoj 60, Čehov 40, Turgenjev 33, Gogol 29, za tem Korolenko, Krilov, Lermontov, Nekrasov in Saltykov-Sčedrin od 16-21 milijonov. 47 sodobnih ruskih pisateljev dosegajo od 1 do 20 milijonov naklade. Majakovski je dosegel celo 23 milijonov.

Tuji pisatelji so dosegli od 1-12 milijonov naklade in sicer Balzac, Jules Verne, Victor Hugo, Emil Zola, Maupassant, Dreiser, Jack London, Mark Twain, Daniel Defoe, Dickens, Swift, Shakespeare, Heine, Goethe, Schiller, Cervantes in drugi.

Nemški pesnik in dramaturg Berthold Brecht je bil nagradjen s Stalinovo premijo za okrepitev miru v svetu

Za razumevanje velikega doprinosa države h kulturi sovjetskih narodov, od katerih 40 je bilo po Oktobrski revoluciji celo na novo ustvarjen pismen jezik, je treba imeti v vidu 300.000 izredno delujočih knjižnic širom SZ, ki ogromno prispevajo k rednemu dvigu sovjetskega ljudstva.

V izjavah nastopajočih govornikov, ki jih je bilo nad 200, so bile poudarjene smerice, ki obsojajo dekadenčno nagnjenost zapadnega sveta in nekaterih njegovih pisateljev, ki ne sledijo razvoju delovnega ljudstva. Umetnost sovjetskih in vseh naprednih pisateljev, poudarjajo govorniki, se protivi tako imenovanemu idealističnemu heroizmu, naturalizmu in meščanskemu formalizmu, kakor tudi larpurizmu, abstraktnizmu in kozmopolizmu, ki so ideologije pisateljev zapadnjakov, ki hote ali nehoti podpirajo amerikanizirane vojne hujskaje in dobičkarje, sovražnike delovnega ljudstva in njegovega napredka.

Veliki ruski pisatelj Konstantin Simonov se je poleg drugega dotaknil socialističnega realizma, ki mu je stvaritelj veliki Gorki in ki pomeni bistvo slehernega sodobnega pisatelja in umetnika, ki hoče skupno z ljudstvom prispevati k splošnemu napredku. Pripravi smo — je dejal — da je socialistični realizem edina pravilna pot književnosti v službi ljudstva. Umetnik, ki se prištevja k socialističnemu realizmu, izpričuje s svojo umetnostjo edino resnico, ki je resnica delovnega ljudstva v borbi za socializem. V povojnih letih, ko se je 90 milijonov ljudi napotilo po poti izgradnje socializma, se socialistični realizem razvija kot temeljna zvrst književnosti povsod, kjer je triumfiralo ljudstvo.

V diskusiji je posegel med drugimi tudi slavni Ilja Ehrenburg. «Na zapadu — je dejal — živi še mnogo darovitih in sposobnih pisateljev, ki jim družba, v kateri živijo, ne more nuditi inspiracij. Neoprednost in onemoglost meščanskih pisateljev povzroča razpadajoča meščanska družba in njena izprišana duhovnost, iz katere se ti pisatelji ne znajo izmuzti. Sovražniki človeštva, sovražniki napredka in narodov, skušajo zdaj ter tlej zbrati časa ter grozijo s krvavo bodočnostjo. Toda mi bomo z vsemi silami branili mir. Če pa bi se ti norci kdaj zares drznili dvigniti roko proti človeštvu, bodo našli našo ljudstvo, ki nima le silne armade in močne industrije, marveč ima tudi široko srce in veliko književnost».

Kitajski predstavnik, pisatelj Čju Jang, je pozdravil kongres v imenu milijonov častiteljev ljudske Kitajske ter omenil, da vidi kitajsko ljudstvo v sovjetski književnosti silno pomoč na poti k socializmu. Dejal je, da je bilo v petih letih obstoja svobodne Kitajske že nad 600 književnih del sovjetskih pisateljev.

Prevedenih v kitajščino.

Indijski pisatelj Ali Sardar Jaffri je dejal, da vsi napredni pisatelji Indije svoje sovjetske pisatelje čvrsto držijo na strani. Princip socialističnega realizma — je dejal — ogromno prispeva k ustvarjalnosti indijskih književnikov, ki se inspirirajo ob internacionalizmu ter pišejo v smislu želja vsega ljudstva sveta, ki si prizadeva za mir in napredek.

Književnik Tihonov je govoril o naprednih pisateljih med njimi omenil tudi padla jugoslovana Gorana Kovačiča in Augusta Cesarca.

Predstavniki slovenskih narodov izven SZ so pozdravili: za Čehoslovako — Jan Drda, Marija Maierová in František Hečko; za Poljsko — Jarosław Iwaszkiewicz; za Bëlgiarje — Georgij Karoslavov in za Jugoslovane — Marin Frančević. Ta

Juko

(Nadaljevanje na 4. strani)

Moskovski pionirji so orinesli pozdrave kongresu sovjetskih književnikov

PASIVNI OBRAČUN TRGOVSKEGA PROMETA V LETU 1954

Kakšne so perspektive za našo luko v novem letu

Izguba važnih avstrijskih pošilk - Resna konkurenca Reke in severnih pristanišč - Kje tičijo vzroki težkega položaja - Kakšno politiko mora izvajati italijanska vlada do Trsta

Obračun preteklega leta se je zaključil, kar se tiče trgovskega prometa, z znanimi primanjkljaji. Celotni pristaniški promet je bil v primeru z letom 1953 na neki višini, čeprav se je že 1953 pokazala precej velika kriza. Negativne strani doseženih kvot v prometu se odražajo predvsem v velikem obsezu masovnega blaga (premog, železo, žitje, itd.), iz izgube važnih pošilk avstrijskega izvoza, ki so šle v korist severnih pristanišč in Reke.

Vzroke tega zaskrbljujočega položaja je treba iskati v pomankljivi gospodarske politike, ki bi imela za cilj okrepitev našega luke in bi si postavljala naloge, da reši številne in težke probleme našega trgovskega prometa. V bistvu so ostale težavne tarife lanske leto na visoki ravni in zato niso bile v stanju konkurirati z nemškimi; prednosti prostih luk niso bile vzpostavljene in šele proti koncu leta je bila dana obljuba o delni vzpostavitvi teh prednosti; pomorske proge so ostale še vedno neizpolnjene in docela neprimerne za naše potrebe; nadaljevalo se je s politiko, ki pristišla splošna skladišča, da so morala izenačiti svoj proračun s samimi dohodki iz pristaniških tarif.

Vidnejšo pozitivno stvar prejšnjega leta predstavlja Spomenica o sporazumu in sicer v tistem svetu delu, ki obvezuje italijansko vlado, da ustanovi v Trstu pristo luko in sklene mednarodno posvetovalno konferenco z udeležbo pravihniških del našega zaledja z namenom, da zagotovi

pristo uporabo tržaške luke.

Kakšne perspektive se odpirajo naši luki v novem letu?

Predvsem je treba poudariti, da pričakuje Trst od italijanske vlade izvajanje aktivne politike, ki bo omogočila Trstu, da zopet zasede svoje mesto v trgovskem prometu med srednje-evropskimi in podnaukimi delomati ter prekomorskimi azijskimi in afriškimi delomati. Ta politika mora odgovorjati predpogoju največje prilagoditve spremenjenim pogojem mednarodne konkurence in posebno še severnih pristanišč in Reke. Ta politika mora postaviti Trst v stanje, da bo lahko kljubovalni agili konkurenci Hamburga in Reke, ki ju njuni vladi zelo učinkovito podpirata bodisi glede železniških kakor tudi pristaniških tarif.

Med ugodne perspektive moramo brez dvoma šteti stalni in dobro obetajoči razvoj trgovskih odnosov med delomati našega zaledja, posebno še Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske z oždnim Sredozemjem in na splošno z vsemi prekomorskimi azijskimi in afriškimi delomati. Ta razvoj je za nas največje važnosti, ker se tržaška luka nahaja v ugodnem položaju posredovalca pri teh trgovskih odnosih.

Ustanovitve proste cone v Trstu nas zelo zanima, ker bi morala predstavljati izenačitev za celotno vzpostavitev ugodnosti prostih predelov, to je največjih ugodnosti za kretanje vodenega blaga v prostih predelih, brez plačevanja carin in valutnih brzem. Pri teh olajšavah je neposredno zainteresirano bodisi tranzitno blago kakor tudi blago, ki je namenjeno za ponovni izvoz po tukajšnjih trgovskih podjetnikih.

Tržaški trgovski krogi polagajo veliko važnost na mednarodno posvetovalno konferenco. Tega važnega mednarodnega zasedanja, predvidenega v Londonskem sporazumu, bi se morale udeležiti, razen Avstrije in Jugoslavije, tudi Češkoslovaška in Madžarska, to je glavni koristniki naše luke.

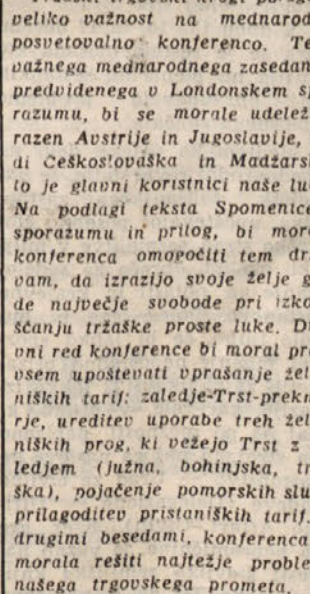
Na podlagi teksta Spomenice o sporazumu in prilogi, bi morala konferenca omogočiti tem državam, da izrazijo svoje želje glede največje svobode pri izkoriščanju tržaške proste luke. Dnevni red konference bi moral predvsem upoštevati vprašanje železniških tarif; zaledje-Trst-prekomo, ureditve uporabe treh železniških prog, ki vežejo Trst z zaledjem (južna, bohinjska, trbiška), pojačanje pomorskih služb, prilagoditev pristaniških tarif. Z drugimi besedami, konferenca bi morala rešiti največje probleme našega trgovskega prometa.

Med negativnimi perspektivami moramo upoštevati izredno učinkovitost konkurence reške luke,

ki jo namenjajo spreminiti v pristo cono, ter usmeritev važnih madžarskih trgovskih dotokov skozi navedeno luko.

Iz teh perspektiv se poraja predvsem potreba gospodarske politike v korist naše luke, ki mora biti zelo agilna, brez predpostavke in mora upoštevati značilnosti našega trgovskega prometa, ki je namenjen v pretežni pečini v inozemstvo. Ta politika pa mora biti kar najbolj sproščena, brez vsakih diskriminacij do zalednih držav.

dr. UMBERTO SAJOVITZ

Minili so že 3 meseci od podpisu londonskega sporazuma, a se do danes niso bile izvedle njegove določbe. Zakaj se čaka vladni komisar za izročitvi Narodnega doma pri Sv. Ivanu Slovencem?

Puščave postajajo plodne

Z umelnim gnojenjem in namakanjem so spremenili puščavo Yuma v Arizoni (ZDA) v plodno polje

Na jugozahodu Združenih držav se je kmetijskim izvedencem posrečilo, da so spremenili puščavo v Arizoni v izredno plodno področje. Njihovi sijajni uspehi obetajo, da bosta tudi ogromna avstralska puščava in Sahara v Afriki najbrž s svojimi plodovi hranili svetovno prebivalstvo.

Znanstvenikom se je posrečilo, da danes žanjejo v tisti puščavi Arizone letno povprečno 30 ton lucerne na hektar. To so dosegli tako, da so puščavo obilno gnojili s fosforjem in jo potem pogosto namakali. V Avstraliji in Afriki proučujejo zdaj možnost, da filtrirajo morsko vodo, da bi z njo namakali avstralsko puščavo in Sahara. Če jim to uspe, bo nareščajoče svetovno prebivalstvo za sebe in živali iz teh sedaj pustih in neobljubljenih in tako prostornih puščav črpalo velike količine hrane.

V puščavi Yuma v ameriški zvezni državi Arizoni spravljajo sedaj vsako leto približno štirikrat več detelje kot na ostali kmetijski zemlji te zvezne države, kjer uspeva lucerna. Namakanje travnikov v puščavi Yuma zahteva le eno retino več vode kot na ostalih področjih, kljub temu da pada tam približno 60mm letno manj dežja kot na ostalo kmetijsko zemljo v Arizoni.

Puščavo Yuma gnojijo z gnojilom P2 O5, ki ostaja v vrhnji 46 cm debeli plasti zemlje. Na hektar porabijo 567 kg tega gnojila. Potem namakajo zemljo tako, da je do 91 cm globoko vlažna. Tako prav odlično uspeva lucerna v določenem razsežnem pasu.

Zemlja v puščavi vsebuje namreč zelo malo fosforja. Da pride tam rastline do njega, morajo njihove korenine sesati zelo globoko. Če ne dodajo tej zemlji fosforja v zadostnih količinah, spravljajo v puščavi veliko manj sene kot 30 ton na hektar.

Pri poskush v Arizoni so gnojili zemljo z gnojilom P2 O5 v količini od 113 vse do 1474 kg na hektar. Ko so pri teh poskush rabili več kot 567 kg so povečali donos sene kve-

čemu za pet osmink tone na hektar. Kmetijski izvedenci pa so doznali, da se je pridelek pri vsaki količini omejenega gnojila, s katero so pri svojih poskush pognojili zemljo, povečal čim bolj pogosto so namakali zemljo.

Izvedenec za talno plodnost ameriškega kmetijskega ministrstva in vseučilišča v Arizoni C. O. Stansberry, ki vodi omejene poskuse v puščavi Yuma, je pojasnil, da vplivata namakanje in gnojenje tal v določenem medsebojnem razmerju na rastlinsko rast in da odvisita drug od drugega. Rastline usmerijo svoje korenine tja, kjer najdejo svojo hrano. V ilnatem pesku puščave Yuma segajo rastlinske korenine globoko v zemljo. Če pa gnojijo s fosforjem, ne rastejo tako globoko.

Kmetijski strokovnjaki so doznali, da potrebuje travnik, ki so ga gnojili s 567 kg omejenega fosfornega gnojila razmeroma najmanj vode. S takega travnika so spravili tona sene, ko ga niso namakali niti do 203 mm, medtem ko so morali za isto količino sene razvložiti velik travnik, ki mu je pa primanjkoval fosfor, namakati s dvakratno količino vode.

Poskusi so nadalje dokazali, da je boljše namakati zemljo česče z manjšo količino vode, kot pa bolj pogosto z večjo.

ZA NAŠE KMETE

Koledar za januar

Na polju

V tem mesecu vlada na polju mraz. Izkoristiti moramo, lahko rečemo, edino doblino, ki nam jo ponuja zima, in sicer koristen vpliv mraza in zmrazila na kakovost vseh kmetijskih pridelkov. Vsem je dobro znano, kako koristno vpliva zmrazila na rodovitnost zemlje, ampak mnogo naših kmetov pozablja, da v največji meri izkoristimo delovanje mraza na zemljo le, če je zemlja prekopana ali pa preorana. Ako bo kopanje ali pa oranje dovolj globoko, bomo koristni vplivi mraza poznali tudi v tem, ko bo zmrazil uničila veliko število škodljivcev mršeca in se je zaril v zemljo z namenom, da se obvaruje pred mrazom.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Ko je na polju onemogočeno vsako delo, izkoristimo pristo čas, da popravimo in pripravimo orodje, ki nam bo potrebno tekom leta.

Ce bi krompir začel gniti, je potrebno, da ga preberemo in odstranimo vse gnili in bolan krompir, tako da onemogočimo nadaljnji razvoj bolezni. Posebno moramo paziti, da krompir ne bi zmrazil. Pomniti moramo, da je krompir zelo občutljiv za mraz in da zmraz, komaj toplomer z eze pod ničlo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Ko je na polju onemogočeno vsako delo, izkoristimo pristo čas, da popravimo in pripravimo orodje, ki nam bo potrebno tekom leta.

Ce bi krompir začel gniti, je potrebno, da ga preberemo in odstranimo vse gnili in bolan krompir, tako da onemogočimo nadaljnji razvoj bolezni. Posebno moramo paziti, da krompir ne bi zmrazil. Pomniti moramo, da je krompir zelo občutljiv za mraz in da zmraz, komaj toplomer z eze pod ničlo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

Obenem s kopanjem ali pa z oranjem poskušajmo, kaj, ki bo v večji meri koristilo rastlinam kot v primeru, če bi ga podkopali tik pred setvijo.

IVAN CANKAR

V SAMOTI

(Božične pripovedke)

III.

Komaj se je bil napotil hlapec po gospoda in so zatonili v snegu njegovi koraki, je Lužarica odleglo, čutila ni nobene bolečine več in zleto se ji je, da bi lahko vstala ter hodila po izbi. Toda ko je hotela dvigniti roko, da bi posegla po kozarcu ter si pomohila razpallene ustnice, je obelžala roka na odeli in se ni ganila, kakor da bi bila odsekana. Nato je hotela okreniti glavo, ker je bilo vzglavje vrženo in mokro od potu, ali tudi glava je obelžala mirno, vrte je bil trd in mrtev. Ze se je bila smrt dokladila telesa, misli pa so bile bolj jasne in svobodne nego kdaj popred.

Na življenje ni mislila, kakor ne misli nanj človek, ki je opravil svojo dolžnost, in leže počivati z vdanim srcem. Daleč je že bilo ob tej uri in zmerom dalj to življenje brez nemira in brez sladkosti, tako samotno in pokojno, kakor zametena pokrajina zunaj. Noge so premerile to pokrajino do konca in so željne počitka; komaj enkrat se se ozre oko po dolgi poti, ozre se in ugasne trudno.

Eno samo upanje je bilo v njenem srcu in ga je napotilo do vrha.

Pred mnogimi leti se je bil napotil v svet njen sin edinec. Zastolen je bil v samotni in tožilo se mu je po vselem življenju, ki kumi za gorami. Tako je vzel potopno palico in je šel; mati je gledala za njim s solznimi očmi in nikoli več ni bilo večelo njeno srce. Sel je in sreča je šla z njim. Oče je pokleščeval, postaral se je nenadoma, da žimo je legel in je umrl. Čez leto dni je obelžala hčerka, tako mlada in lepa, nenadoma so ji lica splahnela, vsele oči so ugasnile in umrla je. Sel je v svet, na zaprček pa je sedla smrt.

Pisali so mu na vse kraje, izpraševali so po vsem božjem svetu, toda glasni ni bilo od nikoder. «Slabo se mu dogodi, izgubil se je in v zapravl, pa ga je sram!» so govorili sosedje. «Dobro se mu godi in povrne se!» je mislila mati in je čakala nanj.

Čakala je nanj z vsem srcem ob poslednji uri. Nikoli ga ni videla tako natančno pred seboj; različila je njegov obraz kakor da bi stal ob zglavju. Cisto tak je bil, kakor tisti dan, ko se je poslovil. Slaboten, v lica suh in bolan, velike oči, v daljavo strmeče. Na obrazu se mu je poznalo čudno koprnjenje, ki je bilo v njegovem srcu in ki ga je vodilo za roko kakor slepa.

«Nikar ne hodi!» je prosila mati — kakor pred davnim časom, tisto uro, ko je stal že na pragu in se je poslovil. «Nikar ne hodi!» je zavzdihnila, in ko je slišala svoj glas se je vzdramila, kakor iz sanj. Nikogar ni bilo ob postelji;

gluha tišina v izbi. Ob peči je gorelo v kozarcu olje z dolgim, mirnim plamenom, nihalo na uri se je zibalo tako na rahlo, kakor da bi se hotelo ustaviti.

Lužarica je mislila na sina brez žalosti in brez strahu. Vedela je natančno, kakor da ji je bil ostanil Bog, da se je napravil na pot. Da bi že skoro prišel; pozna je že noč, nihalo na uri se zibljše že tako na rahlo in skoro se ustavi. Dolga je pač pot iz tujine, preko morja, čez hribe in vode, skozi visoke zamete. Meseč dni je že na poti in dalj, od tiste ure, ko ga je zabolelo srce in mu je Bog ostanil, da so prižigali svečo ob materini postelji. — Poslušala je, če niso morda zaskrnila važna vrata.

Lužarica se je spomnila, da se je bil napotil Simen po župnika. Nikogar ni bilo v izbi, sosedje so spali, samotna in tišina vsenaokoli. In izpreletel je bil strah, da bi sin, če pride nenadoma, ne imel nikogar, ki bi mu postregel. Truden bo in nihče mu ne bo postlal; lačen bo in nikogar ni, ki bi mu skuhal gorko večerjo; vse premražen in sama žerjavica je se v peči.

«Odleglo mi je, lahko bi morda vstala,» je pomislila Lužarica. Trudoma se je okrenila v postelji, vzdigniti se ni mogla. Kakor da bi ležal na životu težek kamen. Na čelo je stopil pot, sople je s hropečim glasom in preslaba je bila, da bi potegnila do vratu odelo, ki je bila zdrknila na prsi. Ure ni slišala več in čutila je v svojem srcu, da se kmalu ustavi kazalec za zmerom.

«O Bog, samo še eno uro mi daj življenja, samo še to noč da ga vidim, preden umrjem.»

Oči so se ji zamiglele, niso več videla natančno. Njene misli so zgrešile pot in so blodile, kakor popotnik, ki je bil zgrešil gaz v samotnih, zametenih lažih.

«Daj!» je bil moral biti v veži, bi že moral odpreti durjo! je mislila v blodnih sanjah in njene oči so poskušale prodreti gosti mrak. Nekaj črnega je bilo ob postelji, tudi v kotu ob oknu je stalo nekaj visokega; različiti ni mogla ničesar, ne spoznati, če stoji tam človek, ali če je senca.

Njen glas je bil tihi, da bi ga ne slišal človek, ki bi stal ob postelji. Odgovora ni bilo. V tistem hipu je v uri zagralo, zdrknilo; s čudno zamolklim plahim zvokom je bilo klavirno enajsto uro. Lužarica se je prestrašila, prebudila se je iz omotice in oči so izpregledale. Svetlejšje je bilo v izbi; zopet je gorel ob peči dolgi dimasti plamen, skozi okno je svetlelo belo nebo.

«Zadremala sem, zdi se mi!» je pomislila Lužarica, in

